

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI

**“EĞİTİMDE YENİ DÖNEM: 5İ VE ALAN DIŞI DERSLER İÇİN TERS YÜZ ÖĞRENME,
MATERYAL TASARIMI VE ÖLÇME DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI**

(29.06.2026-02.07.2026)”

SONUÇ RAPORU

02.07.2026

YOZGAT

1. GİRİŞ

1.1. Çalıştayın Amacı, Kapsamı ve Kurumsal Dönüşüm Hedefleri

Üniversitemizin dijital dönüşüm stratejisi, “yenilikçi eğitim” vizyonu ve çağdaş pedagojik gereksinimler doğrultusunda; kitlesel öğrenci gruplarına ulaşan 5/i ortak zorunlu dersleri ile Alan Dışı seçmeli derslerin eğitim kalitesini artırmak için Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı’nca bir çalışma başlatılmıştır. Bu kapsamda, 29 Haziran - 2 Temmuz 2026 tarihleri arasında, Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı’nda ilgili dersleri yürüten öğretim elemanlarının, Uzaktan Eğitim Birim Sorumlularının, Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin ve öğrenci işleri daire başkanının katılımıyla "Eğitimde Yeni Dönem: 5i Ve Alan Dışı Dersler İçin Ters Yüz Öğrenme, Materyal Tasarımı ve Ölçme-Değerlendirme Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.

Bu çalıştayın temel amacı; üniversitede yürütülen Siber Güvenliğin Temelleri, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yabancı Dil I-II, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II ve Türk Dili I-II ortak derslerinin içeriklerinin çağdaş öğretim yaklaşımları doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi ve "Ters Yüz Öğrenme (Flipped Learning)" modeli esas alınarak kurumsal bir dönüşümle yeniden yapılandırılmasıdır. Burada alınacak kararlar Alan Dışı dersler için de model oluşturacaktır. Çalıştayın kararlarının uygulamaya konulması ile öğretmen merkezli modelden, öğrenci merkezli "aktif öğrenme" ye geçiş sağlanmış olacaktır. Ayrıca Üniversitemizi Türkiye’de ortak derslerin dijital dönüşümünü kurumsal ölçekte başarıyla uygulayan ilk yükseköğretim kurumlarından biri haline getirecektir.

Bu kapsamda, tüm ön lisans ve lisans programlarında okutulan bu derslerde öğrenci merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulması, çevrim içi derslerin etkileşim düzeyinin artırılması, materyal tasarımı (video formatı, H5P içerikleri, quiz sayıları) ve ölçme değerlendirme süreçlerinde bir ortak standardın yakalanması hedeflenmiştir.

1.2. Ters Yüz Eğitimin Önemi ve Kurumsal Dönüşümün Öğrenciye Katkıları

Ters yüz öğrenme (flipped learning) modeli, geleneksel eğitim anlayışındaki bilgi aktarımını ders öncesine taşıyarak senkron (eşzamanlı) ders süresini **uygulama, tartışma ve etkileşim odaklı hale getiren yenilikçi bir yaklaşımdır**. Bu kurumsal dönüşümün ve modele geçişin öğrenciye sağlayacağı temel katkılar şu şekilde özetlenebilir:

- **Öğrenci Merkezli Aktif Öğrenme Deneyimi:** Klasik sistemde pasif birer dinleyici konumunda olan öğrenciler, ters yüz model sayesinde öğrenme sürecinin merkezine yerleştirilir. Öğrencilerin ders saatinden önce BOYSIS üzerinden yapay zeka destekli konu anlatım videolarını izlemeleri, okuma metinlerini ve H5P etkileşimli içeriklerini tamamlamaları sağlanır. Böylece temel teorik bilgiyi edinen öğrenciler, senkron ders saatini sadece dinleyerek değil; **vaka analizi, örnek olay çözümü, tartışma vb. uygulamalarla** geçirerek konuyu derinlemesine öğrenme fırsatı bulurlar.

- **Farklı Öğrenme Stillerinin Desteklenmesi:** Her öğrencinin öğrenme hızı ve yöntemi farklıdır. Çalıştay kapsamında standartlaştırılan H5P etkileşimli videolar, dijital özetler, forum tartışmaları, infografikler ve podcast gibi dijital materyaller sayesinde zenginleştirilerek **farklı öğrenme stillerine hitap edecek şekilde** çeşitlendirilir ve öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmelerine imkan tanınır.
- **Süreç Odaklı (Formatif) Değerlendirme ve Anlık Geri Bildirim:** Eğitim modelindeki dönüşüm, öğrencilerin sadece vize ve final sınavlarıyla değil, süreç içine yayılan etkinliklerle değerlendirilmesini sağlar. Ders öncesinde yapılan **kısa çevrim içi quizler ve etkileşimli H5P soruları ile öğrencilere anlık geri bildirim sunulur.** Bu sayede öğrenciler, kendi öğrenmelerini anlık olarak değerlendirme ve eksikliklerini erkenden fark etme imkanı bulur.
- **Güncel ve Analitik Becerilerin Gelişimi:** Ters yüz öğrenme ile ortaya çıkan geniş zaman sayesinde öğrenci ve eğitimcilere tartışma ve uygulama için geniş zaman kalır. Özellikle forum etkinlikleri ve senaryo temelli dijital içerikler, öğrencilerin **gerçek yaşamdan olayları analiz etme, görüşlerini gerekçeleriyle ifade etme ve problem çözme becerilerini** yüksek oranda geliştirir.

Yukarıda avantajlarına işaret edilen bu kurumsal dönüşüm; öğrencilerin teorik bilgiyi ezberlemelerinin önüne geçerek, dijital yetkinliklerle donatılmış, eleştirel düşünebilen ve derse aktif katılım sağlayan bireyler olarak yetişmelerine güçlü bir altyapı sunmayı amaçlamaktadır.

1.3. Çalıştay Takvimi ve Gerçekleştirilen Oturumlar

29 Haziran - 2 Temmuz 2026 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalıştay; kurumsal bilgilendirmeler, ters yüz eğitim yöntemine yönelik teorik altyapı eğitimleri ve uygulamalı komisyon çalışmalarını kapsayan dört günlük yoğun bir program çerçevesinde tamamlanmıştır. Gerçekleştirilen oturumlar ve günlük çalışma takvimi aşağıda özetlenmiştir:

1.3.1. 1. Gün: Açış, Kurumsal Bilgilendirme ve Teorik Oturumlar (29 Haziran 2026)

Çalıştayın ilk günü idari ve kurumsal hedeflerin paylaşıldığı açış konuşmalarıyla başlamış, ardından ters yüz öğrenme modelinin akademik standartlarının belirlendiği teorik oturumlarla devam etmiştir:

- **Açış Oturumu:** Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hatice GÜZEL MUMYAKMAZ tarafından "Ters Yüz Eğitim Modeline Geçişin Kurumsal Amacı ve Çalıştay Yol Haritası" katılımcılara aktarılmıştır. Rektör Vekili Prof. Dr. Fuat KÖKSAL tarafından Çalıştayın Üniversitemiz için ilk olması açısından önemi vurgulanarak Bölüm Başkanı ve Düzenleme Kuruluna teşekkür edilmiştir. Eğitimde yeni yaklaşımların, materyal geliştirmenin, çözüm odaklı bir biçimde yeni nesillere hitap edebilmenin öneminden bahsedilmiştir. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Tansel HACİHASANOĞLU yaptığı konuşma ile çalıştayın yeni eğitim modelini tanıma, geliştirme, çözüm üretme açısından önemli bir hizmet olduğu ve ilk olması açısından da Üniversiteye örnek teşkil edeceğini vurgulamıştır. Bundan duyduğu memnuniyeti belirtmiştir. Açış konuşmalarının ardından eğitim modeline ilişkin Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Hatice ÇİLSALAR SAĞNAK ve Doç. Dr. Fulya BARIŞ PEKMEZCİ tarafından sunumlar yapılmış, sorulan sorulara cevaplar verilmiş, tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

- **1. Oturum:** Dr. Öğr. Üyesi Hatice ÇİLSALAR SAĞNAK tarafından "Ortak Derslerde Ters Yüz Eğitim (Flipped Learning) Modeli Teorik Çerçevesi" sunulmuştur. Bu sunuda Ters Yüz Eğitim Modelinin öğrenciye ve öğretim elemanına getirebileceği kolaylıklar üzerinde durulmuş ve örneklerle çeşitlendirilmiştir.
- **2. Oturum:** Doç. Dr. Fulya BARIŞ PEKMEZCİ tarafından "Ters Yüz Modele Uygun Ölçme-Değerlendirme Süreçleri ve Süreç İçi (Formative) Takip" yöntemleri eğitimcilerle paylaşılmıştır. Bu sunuda Ölçme-Değerlendirme Araçları hakkında bilgi verilmiş, ölçme araçlarının güvenirlik ve geçerlik dereceleri, kolaylık-zorluk dereceleri hakkında bilgi verilmiş; doğru, yanlış ve eksik kullanımlar üzerinde durulmuştur. Ters Yüz Eğitim Modelinde ayrıca çoktan seçmeli sınavların kullanımının daha nesnel olabileceği üzerinde durulmuştur.
- **3. Oturum:** Dr. Öğr. Üyesi Hatice ÇİLSALAR SAĞNAK, materyal tasarımında sunu hazırlamanın inceliklerini göstererek yapılan yanlışlara işaret etmiştir. Ters Yüz Eğitim Modelinde kullanılabilecek eğitsel oyunlar (drama vb), ödev hazırlama gibi hususlara değinmiştir. Bu hususun da Üniversitemizin AGEP kapsamındaki taleplerini karşılayabileceği tartışılmıştır. Bu oturumda öğretim elemanları geliştirdikleri uygulama örneklerini sunarak, süreci daha iyiye götürmek için neler yapabilecekleri üzerine konuşmuşlardır. Ayrıca öğretim elemanları, Dr. Öğr. Üyesi Hatice ÇİLSALAR SAĞNAK tarafından sunulan alternatiflerden hangilerinin Ortak Dersler kapsamındaki derslere uygun olup olmayacağını değerlendirmiştir.

1.3.2. 2. Gün: Haftalık Ders Program Planlaması ve Komisyon Çalışmaları (30 Haziran 2026)

Çalıştayın ikinci günü, altyapı güncellemelerine ve ders temelli oluşturulan komisyonların aktif çalışmalarına ayrılmıştır:

- **Bologna ve AKTS Süreçleri:** Öğrenci İşleri Daire Başkanı İbrahim ÖNAL tarafından, model dönüşümünde kritik önem taşıyan "Bologna Süreçleri, AKTS İş Yükü Entegrasyonu ve Ders Bilgi Paketlerinin Güncellenmesi" konulu sunu yapılmıştır. Öğretim elemanları tarafından karşılaşılan sorunlar, hatalar, AKTS iş yükü hesaplamaları hakkında sorular sorulmuştur.
- **Komisyon Çalışmaları:** 5/i ders grupları (Siber Güvenlik, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yabancı Dil, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk Dili) kendi içlerinde toplanarak 14 haftalık (güz/bahar) **ders programı planlamasına** başlanmış, haftalık konu başlıklarını tespit edilerek bunlar, taslak ders izlencesi (syllabus) formatına getirilmiştir.

1.3.3. 3. Gün: Çıktıların Birleştirilmesi ve Etkinlik Tasarımı (1 Temmuz 2026)

Üçüncü gün boyunca çalışma grupları, hazırladıkları 14 haftalık (güz/bahar) ders içerik planlamasına bağlı kalarak modelin gerektirdiği etkinlikleri detaylandırmıştır.

- Çalışma grupları, **ders öncesi faaliyetleri** (video izleme, quiz çözme) ve **ders içi faaliyetleri** (aktif öğrenme, vaka analizi, tartışma) haftalık periyotlar halinde tek tek belirlemiştir.

- Öğleden sonraki oturumda Uzaktan Eğitim ve Araştırma Merkezi Müdürü Öğr. Gör. Alperen Timuçin SÖNMEZ, Müdür Yardımcısı Öğr. Gör. Emre AYKAÇ ve Tekniker Osman GÜLTEPE'nin katılımıyla BOYSİS platformu üzerinde Ters Yüz Eğitime uygun materyal yükleme ve sistem süreçleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Öğretim elemanları tarafından karşılaşılan sorunlar iletilmiştir.

1.3.4. 4. Gün: Havuzda Birleştirme, Raporlama ve Kapanış (2 Temmuz 2026)

Çalıştayın son gününde komisyonların ürettiği çıktılar kurumsal bir yapıya büründürülerek idari süreçler tamamlanmıştır:

- **Çıktıların Birleştirilmesi:** Komisyonların ders temelli olarak hazırladığı 14 haftalık (güz/bahar) planların tamamı, Bölüm Başkanlığı koordinasyonunda **tek bir kurumsal havuzda birleştirilmiş** ve bu planlar üzerinde ortak mutabakat sağlanmıştır.
- **Kapanış ve İdari Süreçler:** Çalıştay Sonuç Raporunun okunmasının ardından, Bologna bilgi sistemindeki güncellemelerin sorunsuz yapılabilmesi için gerekli görev dağılımları planlanarak çalıştay sonlandırılmıştır.

2. ÇALIŞTAYDA GERÇEKLEŞTİRİLENLER, ÖNERİLER, HEDEFLER VE YAPILACAKLAR

Çalıştayın son iki gününde yürütülen yoğun komisyon çalışmaları neticesinde, Ortak Dersler Bölüm Başkanlığınca verilen her ders için 14 ve 28 haftalık planlar, tek bir kurumsal havuzda birleştirilmiştir.

Çalıştay sonucunda, 5/i ve alan dışı ortak derslerin ters yüz öğrenme (flipped learning) modeline geçiş sürecinde kurum genelinde uygulanacak standartlar, pedagojik yaklaşımlar ve idari düzenlemeler ortak bir karara bağlanmıştır. Tüm ders komisyonlarının yürüttüğü çalışmalar neticesinde alınan ortak kararlar ve planlanan uygulamalar aşağıda maddeler hâlinde sıralanmıştır:

Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı her yıl ders içeriklerinde bulunan bilgi notu, sunu, videolar ve etkinliklerdeki eksik ve sorunlar tespit etmek üzere çalışma yapmaktaydı. Bununla birlikte bu Çalıştay ile eğitim veren öğretim elemanlarının katkıları sonucunda;

- **Ters Yüz Öğrenme Pedagojisinin Entegrasyonu ve Ortak Materyal Tasarımı:** Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmesini sağlamak amacıyla yapay zeka destekli konu anlatım videoları, dijital özetler, H5P etkileşimli içerikler, akademik okuma metinleri ve podcastler standart ders öncesi materyalleri olarak belirlenmiştir. Ders içeriklerinin salt konu anlatımı yerine; dersin özelliğine göre vaka analizleri, örnek olay incelemeleri, akademik forum tartışmaları ve aktif problem çözme vb. etkinliklerine ayrılması ortak bir pedagojik ilke olarak benimsenmiştir.

- **Süreç Odaklı (Formatif) Ölçme ve Değerlendirme Standartları:** Ters yüz öğrenme modelinin başarısı için değerlendirme sisteminin sonuç odaklı yapıdan süreç odaklı (formatif) yapıya dönüştürülmesi kararlaştırılmıştır. Dönem içi notlandırmada dersin yapısına göre yalnızca ara sınav (vize) notunun değil, haftalık kısa çevrim içi quizlerin ve BOYSİS üzerindeki etkileşimli etkinlikleri tamamlama oranlarının genel başarıya doğrudan etki etmesi planlanmıştır. Böylelikle öğrencilerin sisteme düzenli giriş yapmaları, anlık geri bildirim almaları ve öğrenme sürecine sürekli katılımları güvence altına alınmıştır. Yeni model sayesinde öğrencilerin sisteme giriş sıklıkları, içerik tüketim davranışları, öğrenme performansları ve gelişim eğilimleri öğrenme analitikleri aracılığıyla takip edilebilecek; böylece veri temelli akademik karar alma süreçlerine geçiş sağlanacaktır.
- **Program Çıktıları ve Bologna Uyum Süreci:** Yürütülen ortak derslerin üniversitedeki akademik birimlerin mevcut "Program Çıktıları" ile açıkça eşleştirelememesinden doğan yapısal sorunlar bulunmaktadır. Bologna süreçlerinin ve yetkinlik analizi matrislerinin sağlıklı kurulabilmesi adına, her akademik birimin program çıktısına 5/i ve ortak dersleri kapsayıcı yeni bir program çıktısının eklenmesi kurum genelinde ortak ve zorunlu bir akademik gereklilik olarak raporlanmıştır.
- **Hukuki Altyapı ve Uygulama Yönergesi İhtiyacı:** Ders öncesi hazırlık sürecinde BOYSİS üzerinden uygulanan ön etkinliklerin dersin durumuna göre "zorunlu tamamlama" şartına bağlanması, bu şartın öğrencilerin ara sınav veya final sınavlarına girmelerine engel teşkil etmemesi gerektiği önemle vurgulanmıştır. İleride doğabilecek hukuki ihtilafların önüne geçmek adına, bu zorunlulukların yalnızca senkron derslere hazırlık amacı taşıdığını ve merkezi sınavlara katılım hakkını engellemediğini yasal güvence altına alan bir "Uygulama Yönergesi"nin çıkarılması veya mevcut mevzuatlarda gerekli düzenlemenin yapılması tüm çalışma gruplarının ortak kararıdır.
- **İnsan Kaynakları Planlaması ve Sürdürülebilirlik:** Ters yüz öğrenme modelinin gerektirdiği dijital içerik (H5P, video, materyal) üretimi ve sistem takibi ve derslerin yoğun bir iş yükü oluşturduğundan, Siber Güvenliğin Temelleri dersini mevcut gönüllülük esaslı yürütmenin sürdürülebilir olmadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, dersin verimliliği için alan uzmanlarının (mühendislik, büyük veri, ilgili kadrolu öğretim görevlileri vb.) ders havuzuna istihdam edilmesi ya da görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca özellikle uygulama ağırlıklı olan BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) gibi derslerin akademik birimler tarafından seçmeli ders havuzuna alınmış olması ve geçmiş dönemlerde yalnızca birimde açılmış olması, dersi ortak ders havuzdan çıkarmış durumda olduğu için ilgili akademik birimlerde yüz yüze yürütülmesinin daha sağlıklı olacağı yönünde idari bir planlama kararı alınmıştır.

Yabancı dil (İngilizce) dersi için Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı kadrosunda yalnızca 1 öğretim elemanı bulunması sebebiyle Yabancı Diller Yüksekokulundan derslere sürekli destek veren öğretim elemanlarının Ortak Dersler kadrosuna aktarılmasının, derslerin sağlıklı yürütülebilmesi ve ders içeriklerinin yenilenmesi açısından önem arz ettiği düşünülmüştür.

- **Sistem Optimizasyonu ve Kurumsal Oryantasyon:** Yeni eğitim modelinin üniversite genelinde başarılı olabilmesi için öğrencilerin sisteme entegrasyonu gereklidir. Bu amaçla; UZEM, Bilgi İşlem ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlıklarından personellerin katılımıyla yüz yüze ve toplu bilgilendirme oturumları (Kongre ve Kültür Merkezi'nde) düzenlenmelidir. Ayrıca çevrim içi sınav süreçlerinde altyapı imkânları dâhilinde sınav oturum sayılarının dörtten ikiye düşürülmesi sorunların azaltılmasına katkı sunacaktır.

3. SONUÇ

Sonuç olarak bu Çalıştayda getirilen öneriler, alınan kararlar ve yapılacaklar;

Üniversitemizde Ters Yüz Eğitim Modelinin hayata geçirilmesine örnek teşkil edecek, diğer birimlerin de sürece aynı hassasiyetle yaklaşmalarına bir başlangıç olacaktır.

Üniversitemizin modern yükseköğretim dinamiklerini yakalayan öncü ve örnek bir eğitim altyapısına kavuşmasına katkıda bulunacaktır.

Üniversitemizin YÖKAK değerlendirmeleri ve uluslararası yükseköğretim sıralama sistemlerinde görünürlüğünü artıracak önemli bir stratejik avantaj oluşturacaktır.

Üniversitemiz Ortak Dersler Bölüm Başkanlığının personeli, çalışma biçimi ve dersleri açısından gelişime açık olduğuna işaret etmektedir.

Üniversitemiz 5i dersleri için yapılan bu çalışma ve değerlendirmeler, Alan Dışı Dersler içinde özellikle örnek teşkil edecektir.